

TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJA

S P R E N D I M A S **ATSISAKYTI IŠKELTI DRAUSMĖS BYLĄ** **TEISĖJAI V. L.**

2016 m. balandžio 4 d. Nr. 18 P-3
Vilnius

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, dalyvaujant Algiui Norkūnui (pirmininkas), Dianai Butrimienei, Algimantui Čepui, Veslavai Ruskan, Teodorai Staugaitienei ir Linui Žukauskui (pranešėjas), sekretoriaujant Nacionalinės teismų administracijos Administravimo skyriaus vyriausiajai specialistei Aurelijai Pauliukaitei, dalyvaujant teisėjai V. L., Nacionalinės teismų administracijos patalpose išnagrinėjusi Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo Trakų rajono apylinkės teismo teisėjai V. L., susipažinusi su medžiaga,

n u s t a t ė :

Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininko pavaduotojas, atliekantis viršininko funkcijas (toliau – ir pareiškėjas), prašo Teisėjų etikos ir drausmės komisijos (toliau – ir Komisija) iškelti Trakų rajono apylinkės teismo teisėjai V. L. drausmės bylą už tai, kad teisėja aplaidžiai vykdė savo pareigas ir dėl to asmuo išvengė administracinės atsakomybės. Pareiškėjas nurodo, kad asmeniui 2015-12-11 buvo surašytas administracinio teisės pažeidimo protokolas dėl 2014-12-27 įvykusio eismo įvykio ir pasišalinimo iš įvykio vietos, byla 2015-12-14 perduota teismui, posėdis paskirtas 2015-12-22. Teikime nurodyta, kad teismas 2015-12-16 elektroniniu paštu gavo administracinę atsakomybės traukiamo asmens prašymą atidėti bylos nagrinėjimą ir jį patenkino. Teisėja V. L. ne nutartyje, o rezoliucijoje ant prašymo, nurodė, kad posėdis atidedamas 2016-01-25 13.00 val., todėl, pareiškėjo manymu, teisėja pasielgė neprofesionaliai, skubotai ir paviršutiniškai, nesigilino į nagrinėjamos bylos terminus ir esmę, ir dėl tokių jos veiksmų 2016-01-26 nutarimu administracinio teisės pažeidimo byla buvo nutraukta pasibaigus administracinės nuobaudos skyrimo terminams. Be to, pareiškėjo teigimu, 2016-01-26 teismo posėdyje teisėja V. L., vartydama bylos medžiagą, garsiai svarstė apie tolesnį bylos nagrinėjimą („Ką čia dabar daryti?“), reišė pastabas dėl įrodymų („Kur čia kokio apžiūra? Kur čia kokie apgadinimai?“) bei nepasitenkinimą nagrinėjama medžiaga, parodydama nekompetenciją nagrinėjant bylas dėl eismo įvykių („Ir išvis, nesuprantu aš čia eismo įvykių“), o nutartyje nurodė tikrovės neatitinkančius faktus, kad institucijos atstovas prašė bylą nutraukti suėjus senaties terminui (atstovas tik atkreipė teisėjos dėmesį, pasakydama, kad suėjo terminas). Taip pat buvo pažeistos Administracinių bylų teisenos įstatymo 83 straipsnio nuostatos, nes teismo posėdyje nebuvo rašomas protokolas, taip pat nebuvo daromas garso įrašas, posėdis vyko ne posėdžių salėje, o teisėjos kabinete.

Trakų rajono apylinkės teismo pirmininkas 2016-03-10 išvadoje Nr. III-119 konstatuoja, kad teikime minimoje byloje asmeniui administracinio teisės pažeidimo protokolas už pažeidimus, padarytus 2014-12-27, buvo surašytas tik 2015-12-11. Teisėjai V. L. priskirtos salės Nr. 3 ir 4 2016-01-25, 13 val. buvo užimtos kitų teisėjų, todėl teisėja administracinio teisės pažeidimo bylą nagrinėjo vaiko apklausos kambaryje, kaip tai numatyta Trakų rajono apylinkės teismo pirmininko 2009-10-19 įsakymu Nr. I-44. Išvadoje pažymima, kad administracinių teisės pažeidimų bylų teiseną reglamentuoja ne Administracinių bylų teisenos įstatymas, kaip nurodoma teikime, o ATPK, kuriame aiškiai nenustatyta tvarka, kada teismo posėdyje turi būti rašomas protokolas, todėl tai, kad teisėja nerašė protokolo, nėra procesinis pažeidimas.

Teisėja V. L. paaiškino teismo pirmininkui teigia, kad susipažino su administracinio teisės pažeidimo byla ir žinojo pažeidimo padarymo ir protokolo surašymo datas. 2015-12-22 posėdis neįvyko, nes buvo gautas administracinė atsakomybės traukiamo asmens prašymas, be to, šiame posėdyje bylos nebūtų išnagrinėjusi, nes buvo reikalinga papildomai tirti įrodymus. Teisėjos

nuomone, ji nepažeidė teisės normų reikalavimų, nes protokolo rašymas imperatyviai nenustatytas ATPK. Pripažįsta, kad teikime nurodoma administracinio teisės pažeidimo byla nebuvo nagrinėjama teismo posėdžių salėje, nes tuo pačiu metu visos posėdžių salės buvo užimtos, todėl pasinaudojo vaiko apklausos kambariu. Teisėjos nuomone, ir patys policijos pareigūnai neatliko pareigų taip, kad protokolas būtų surašytas ne baigiantis senaties terminui. Teisėja V. L. papildomame paaiškinime Komisijai nurodo, kad posėdžio pradžioje, atsižvelgusi į pateiktą papildomą medžiagą, aiškinosi administracinę atsakomybę traukiamo asmens poziciją pažeidimų padarymo, dėl to kalbėjo ir apie eismo įvykio schemą, ir apie eismo įvykio metu dalyvavusių automobilių sugadinimus. Teisėjos teigimu, teikime cituojami teiginiai yra paimti iš konteksto, neatitinka tikrovės ir negali būti įrodymais vertinant jos elgesį posėdyje.

Komisijos posėdyje teisėja V. L. iš esmės palaikė rašytiniuose paaiškinimuose išdėstytus argumentus.

Drausmės bylą teisėjai V. L. kelti atsisakytina.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija iškelia teisėjui drausmės bylą, kai teisėjo veiksmuose nustato nusižengimų, numatytų Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (toliau – ir Teismų įstatymas) 83 straipsnio 2 dalyje, požymių. Teisėjas gali atsakyti drausmine tvarka trimis atvejais: už teisėjo vardą žeminantį poelgį, už kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimą ir už įstatymuose numatytų teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymą. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad teisėjo vardą žeminantis poelgis – tai su teisėjo garbe nesuderinamas ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų neatitinkantis poelgis, kuriuo pažeminamas teisėjo vardas bei kenkiama teismo autoritetui. Teisėjo vardą žeminančiu poelgiu taip pat pripažįstamas bet koks pareiginis nusižengimas – aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinančios priežasties.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, remdamasi pateikta medžiaga, nustatė, kad administracinio teisės pažeidimo protokolas dėl 2014-12-27 įvykusio eismo įvykio ir pasišalinimo iš eismo įvykio vietos asmeniui surašytas 2015-12-11, teisme byla gauta 2015-12-15 ir tą pačią dieną paskirta teisėjai V. L. Institucija, surašiusi administracinio teisės pažeidimo protokolą, teismo posėdį paskyrė 2015-12-22 9 val., tačiau teisėja, 2015-12-16 gavusi administracinę atsakomybę traukiamo asmens prašymą, atidėjo bylos nagrinėjimą 2016-01-25 13 val., parašydama ranka rezoliuciją ant prašymo. 2016-01-26 nutarimu administracinio teisės pažeidimo byla nutraukta suėjus senaties terminui.

Vadovaudamasis Teisėjų etikos kodekse įtvirtintu pareigingumo principu, teisėjas privalo nepažeisti įstatymų ir kitų teisės aktų, savo pareigas atlikti nepriekaištingai, laiku ir profesionaliai, gilintis į nagrinėjamų bylų esmę, vengti skubotumo ir paviršutiniškumo, tačiau nevilkinti teismo proceso (15 straipsnio 1, 3, 4 punktai).

Bylos vilkinimas, kaip pagrindas teisėjo drausminei atsakomybei, gali būti nustatytas tada, kai procesinių veiksmų atlikimas ar procesinių sprendimų priėmimas užtesiamas dėl teisėjo kaltės be jokių priežasčių. Komisijos turimi duomenys neleidžia daryti išvados, kad teisėja V. L. būtų vilkinusi administracinio teisės pažeidimo bylos nagrinėjimą ir dėl to byla būtų nutraukta suėjus senaties terminui. Nustatyta, kad institucija, surašiusi administracinio teisės pažeidimo protokolą, teismui bylą perdavė nagrinėti likus tik 6 darbo dienoms iki administracinės nuobaudos skyrimo termino pabaigos. Teisėja, gavusi administracinę atsakomybę traukiamo asmens prašymą, vengdama skuboto ir paviršutiniško bylos nagrinėjimo, siekdama išsamiai ištirti įrodymus, atidėjo bylos nagrinėjimą, todėl galutinio procesinio sprendimo priėmimas užtruko dėl objektyvių priežasčių. Remdamasi šiais motyvais, Komisija neturi pagrindo teisėjos V. L. veiksmų vertinti kaip pareiginio nusižengimo, už kurį gali būti taikoma drausminė atsakomybė.

Konkrečioje byloje pateiktų procesinių prašymų nagrinėjimas, priimtų sprendimų dėl tokių prašymų motyvavimas yra procesinė teisėjo veikla vykdančią teisingumą. Teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai; teisėjai ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 str.). Teisėjas, atlikdamas savo konstitucinę pareigą vykdyti teisingumą, bylas nagrinėja savarankiškai, savo nuožiūra sprendžia visus su nagrinėjama byla susijusius klausimus, priima sprendimą remdamasis visapusišku bylos medžiagos vertinimu, teise, vidiniu įsitikinimu, etikos reikalavimais. Kitų institucijų ar asmenų kišimasis į teisėjo ar teismo veiklą draudžiamas ir užtraukia įstatymo numatytą atsakomybę (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 114 str.). Atsižvelgusi į išdėstytas nuostatas, Komisija pažymi, kad neturi teisės vertinti, ar pagrįstai teisėja V. L. tenkino administracinę atsakomybę traukiamo asmens prašymą

atidėti bylos nagrinėjimą, ar tinkamai ši prašymą išspendė priimdama ne nutartį, o rezoliuciją, nes tai būtų kišimasis į procesinę teismo veiklą ir pažeistų konstitucinį teisėjo nepriklausomumo principą.

Pareiginiu nusižengimu gali būti laikomas tik aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinančios priežasties. Vertinant teisėjos V. L. veiksmus dėl teikime reiškiamų priekaištų, kad teismo posėdyje nebuvo rašomas protokolai ir nedaromas garso įrašas, pastebėtina tai, jog pagal ATPK 300 str. 3 d. teismo posėdžio protokolai rašomas tada, kai bylos nagrinėjimo metu yra apklausiami liudytojai ar nukentėjusysis duoda paaiškinimus; kitais atvejais teismo posėdžio protokolai gali būti rašomas teisėjo nuožiūra. Taigi teisės aktai nenustato aiškios ir imperatyvios pareigos visais atvejais rašyti teismo posėdžio protokolą. Komisijos vertinimu, tai, kad teisėja V. L. pasinaudojo įstatyme jai nustatyta teise ir nusprendė, kad protokolai nebus rašomas ir nebus daromas garso įrašas, negali būti laikoma aiškiai aplaidžiu konkrečios teisėjo pareigos atlikimu.

Trakų rajono apylinkės teismo pirmininko pateikti duomenys patvirtina, kad 2016-01-25 teisėjai V. L. priskirtos 3 ir 4 teismo posėdžių salės buvo užimtos kitų teisėjų. Trakų rajono apylinkės teismo pirmininko 2009-10-19 įsakymu Nr. I-44 patvirtintos Posėdžių salėmis naudojimosi tvarkos 5 punkte nustatyta, kad nagrinėjant administracinių teisės pažeidimų bylas teisėjai gali naudotis sale Nr. 8 (vaiko apklausos kambarys). Taigi 2016-01-25 teismo posėdis vyko ne posėdžių salėje, o vaiko apklausos kambaryje dėl objektyvių priežasčių, be to, tokią naudojimosi teismo patalpomis tvarką nustato teismo pirmininko patvirtinti lokaliniai teisės aktai. Dėl nurodytų priežasčių Komisija nemato pagrindo teisėjos V. L. veiksmus vertinti kaip pažeidžiančius teisėjų etikos ir drausmės reikalavimus.

Teisėja V. L., nagrinėdama bylą teismo posėdyje, aiškinosi eismo įvykio aplinkybes, todėl jos pastabos, kad neaiškūs dokumentai ar kiti įrodymai, iš jų negali suprasti kai kurių aplinkybių, prašo jas paaiškinti plačiau bei išsamiau ir pan., teisėjų etikos požiūriu nėra smerktinos. Nagrinėjamu atveju, nepakanka duomenų teigti, jog teisėja V. L. į teismo posėdį atėjo nesusipažinusi su bylos medžiaga, reiškė pastabas dėl įrodymų vertinimo ar parodė nekompetenciją nagrinėjant bylas dėl eismo įvykių, todėl nėra duomenų, kad ji pažeidė Teisėjų etikos kodekso reikalavimus.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, remdamasi nustatytais aplinkybėmis bei išdėstytais argumentais, daro išvadą, kad teisėjos V. L. veiksmuose nenustatyta Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje numatytų teisėjo drausminės atsakomybės pagrindų požymių, todėl nėra pagrindo teisėjai iškelti drausmės bylą.

Vadovaudamasi Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatų 35.2 punktu, Teisėjų etikos ir drausmės komisija

nusprendžia:

Atsisakyti iškelti drausmės bylą Trakų rajono apylinkės teismo teisėjai V. L.
Sprendimas neskundžiamas.

Komisijos nariai:

Algis Norkūnas

Diana Butrimienė

Algimantas Čepas

Veslava Ruskan

Teodora Staugaitienė

Linas Žukauskas